

ปัจจัยทางจิต-สังคมที่เกี่ยวข้องกับผู้ชายที่มีความผิดปกติของเอกลักษณ์ทางเพศ
ซึ่งได้รับการผ่าตัดแปลงเพศ

นางสาวมณฑาทิพย์ ชัยเปรม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-635-253-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 17603080

PSYCHO-SOCIAL FACTORS RELATED TO MALE GENDER IDENTITY
DISORDER WITH SURGICAL SEX-REASSIGNMENT

Miss Montatip Chaiprem

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Science in Psychiatry

Department of Psychiatry

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-635-253-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัจจัยทางจิต-สังคมที่เกี่ยวข้องกับผู้ชายที่มีความผิดปกติของเอกลักษณ์ทางเพศ
ซึ่งได้รับการผ่าตัดแปลงเพศ

โดย

นางสาวมณฑาทิพย์ รัชเปรม

ภาควิชา

จิตเวชศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์แพทย์หญิง สุวทนา อารีพรรค

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์นายแพทย์ วิชัย โปษยะจินดา)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ศาสตราจารย์แพทย์หญิงสุวทนา อารีพรรค)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์นายแพทย์ สังคม จงพิพัฒน์วิเศษ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

มณฑาทิพย์ ชัยเปรม : ปัจจัยทางจิต-สังคมที่เกี่ยวข้องกับผู้ชายที่มีความผิดปกติของเอกลักษณ์ทางเพศ ซึ่งได้รับการผ่าตัดแปลงเพศ (PSYCHO-SOCIAL FACTORS RELATED TO MALE GENDER IDENTITY DISORDER WITH SURGICAL SEX-REASSIGNMENT) อ.ที่ปรึกษา : ศ.พญ.สุวิทนา อารีพรรค . 83 หน้า . ISBN 974-635-253-9.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาปัจจัยทางจิต-สังคมที่เกี่ยวข้องกับผู้ชายที่มีความผิดปกติของเอกลักษณ์ทางเพศ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่ได้รับการผ่าตัดแปลงเพศแล้วที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ภายใน 1 ปี จำนวน 40 คน ระยะเวลาที่ศึกษา ระหว่างเดือนสิงหาคม 2539-กุมภาพันธ์ 2540 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ นอกจากนี้ยังใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกประกอบแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลทำโดย หาค่าร้อยละ หรือค่าเฉลี่ย

ผลของการวิจัยพบว่า

1. อายุของกลุ่มตัวอย่างอยู่ช่วง 20-35 ปี ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 75) มีรายได้ 2,000 - 40,000 บาทต่อเดือน การศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 35.00) ระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ25.00) อยู่เป็นคู่ระหว่างชายกับชาย (ร้อยละ20.00) บิดามารดายังมีชีวิตอยู่และอยู่ด้วยกัน(ร้อยละ50.00) แยกทางกัน หรือฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเสียชีวิต(ร้อยละ50.00)

2. ปัจจัยทางจิตใจ พบว่ามีความผิดปกติของ Core-morphologic identity , Gender role, Sexual object orientation ทุกราย

3. ปัจจัยทางสังคม ซึ่งประกอบด้วย

สภาพแวดล้อมในครอบครัวที่อาจจะเกี่ยวข้องกับการเกิดความผิดปกติของเอกลักษณ์ทางเพศพบว่า

บุคลิกภาพของบิดามารดา : บิดามักเป็นคนดู โมโหง่าย(ร้อยละ29.73) และเย็นชาห่างเหินกับลูก(ร้อยละ 27.03) ส่วนมารดาเป็นคนอ่อนโยนเข้าใจลูก(ร้อยละ71.05)

การแสดงออกของพ่อแม่ : บิดารักลูกสาวมากกว่าลูกชาย(ร้อยละ35.14) แต่มารดาส่วนใหญ่รักลูกเท่ากัน(ร้อยละ81.๑๕) มีเพียงร้อยละ5.2๖ที่มารดารักลูกสาวมากกว่าลูกชาย

การอบรมเลี้ยงดู : พบว่าบิดามารดาเลี้ยงดูผิดเพศร้อยละ 17.50

ความสัมพันธ์ในครอบครัว กลุ่มตัวอย่างมีโอกาสใกล้ชิดและผูกพันกับมารดามากกว่าบิดา และสนิทกับพี่สาวมากกว่าพี่ชายหรือน้องชาย(ร้อยละ72.50)

สภาพแวดล้อมนอกครอบครัว : กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะนิสัยเป็นแบบหญิง เข้ากับผู้ชายไม่ได้ จึงคบเพื่อนผู้หญิง(ร้อยละ80.00) ชอบทำกิจกรรมของผู้หญิง(ร้อยละ 90.00) และส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างถูกครูผู้ชายหรือเพื่อนผู้ชายล้อว่าเป็นกะเทย(ร้อยละ 90.00)

สื่อมวลชน: กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้บทบาททางเพศ (ร้อยละ90.00)

ส่วนเหตุผลในการแปลงเพศ คือ ความต้องการที่จะเป็นเพศหญิงอย่างสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ

ภาควิชา.....จิตเวชศาสตร์
สาขาวิชา.....สุขภาพจิต
2540
ปีการศึกษา.....

ลายมือชื่อนิสิต.....มณฑาทิพย์ ชัยเปรม
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม.....

C845152 MAJOR MENTAL HEALTH
 KEY WORD. GENDER IDENTITY DISORDER / SURGICAL SEX-REASSIGNMENT / PSYCHO-SOCIAL FACTORS
 MONTATIP CHAIPREM : PSYCHO-SOCIAL FACTORS RELATED TO MALE GENDER IDENTITY DISORDER WITH SURGICAL SEX-REASSIGNMENT . THESIS
 ADVISOR : PROF. SUWATANA ARIBARG, M.D. 83 PP. ISBN 974-635-253-9

The purpose of this research was to study the psycho-social factors related to male gender identity disorder. Population of the study were 40 males who received surgical sex-reassignment operation at Chulalongkorn hospital within one year. The data was collected between August 1996-February 1997. The research instrument was a questionnaire constructed by the researcher and validated by a team of experts. They were also interviewed in-depthly. Analysis of data were used percentages or means.

The results of research were as follows :

1. The age of population was between 20-35 yrs . The majorities were employees (75%) and their income was wildspread ranged from 2,000-40,000 baht per month . Their educational level were bachelor ' s degree(35%) , secondary education(25%) and lower. Twenty percents of them stayed with their sexual partner. Their parents were still living and living together in 50% of case, the other were devorced or death.
2. Analysis of psychological factors composed of self-concept revealed that : core-morphologic identity, gender role and sexual object orientation were abnormal in every cases.
3. Study of social factors which was composed of :
 - Environmental factors in the family which may be involed in the occurrence of gender identity disorder
 - Paternal personality : Their fathers were found to be aggressive and scornful (29.73%), cold and distant (27.03%) while mothers were kind-hearted and understanding (71.05%).
 - Parental emotional expression : Their fathers preferred daughter rather than son (35.14%) whereas their mothers loved their children of both sexes equally. Only 5.24% of these mothers were found to love her daughters more than sons.
 - Parental role of rearing : 17.50% of their patients were found to be brought up sexually opposite to their real gender
 - Interpersonal relationship in the family : These patients were more emotionally close and attacked to their mothers and sisters than other male figures in their families(72.50%).
 - Other external environments (outside their families)
 - These patients' characters were feminine which were not acceptable in the usual male society , so they decided to be lose and emotionally tied to female friends(80%). Most of them were interested in feminine activities and they were called " sissy boy " by their teachers or male classmates.
 - Mass medias : 90.00% of the patient accepted that mass media influenced the development of their gender role behavior.
 - According to effects of gender identity disorder in this group, sex-change operation becomes their preferred choice.

ภาควิชา.....จิตเวชศาสตร์
 สาขาวิชา.....สุขภาพจิต
 2540
 ปีการศึกษา.....

ลายมือชื่อนิสิต..... มณฑาทิพย์ วิชาปรม
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... สิวทนา อริบวร
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้เริ่มต้นและสำเร็จสมบูรณ์ได้ ด้วยความกรุณาให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จากบุคคลหลายท่าน

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์แพทย์หญิง สุวทนา อารีพรค อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์, รองศาสตราจารย์นายแพทย์วิรัช โปษยจินดา ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์, รองศาสตราจารย์นายแพทย์สังคม งามพิพัฒน์วัฒน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์, รองศาสตราจารย์นายแพทย์สมโภชน์ สุขวัฒนา ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์ปรีชา เทียวตรานนท์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม, รองศาสตราจารย์ ดร.เชดศักดิ์ โฉวาสินธ์ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่า ให้คำแนะนำปรึกษา ส่งสอนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และคอยให้กำลังใจเป็นอย่างดีตลอดมา และนางสาวอุษณีย์ พึ่งปาน ที่กรุณาแก้ไขข้อบกพร่องในเรื่องการเขียนงานวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ที่อนุญาตให้เก็บข้อมูลในโรงพยาบาล, เจ้าหน้าที่ทุกระดับของแผนกศัลยกรรมตกแต่งและแผนกผู้ป่วยนอก (จิตเวช) โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และให้ข้อคิดเห็นต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย และขอขอบพระคุณสภากาชาดไทย ที่อนุญาต และช่วยเหลือให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสศึกษาจนประสบความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ตลอดจนพยาบาลประจำตึกทุกท่านที่สนับสนุนด้วยความเต็มใจตลอดมา

ขอขอบพระคุณทุนบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ช่วยเหลือทุนบางส่วนในการทำวิจัย คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบแต่บิดามารดาที่น้องที่คอยสนับสนุน และให้กำลังใจตลอดมาและขอบแต่คณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ รวมทั้งผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนในการทำวิทยานิพนธ์นี้ให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

มณฑาทิพย์ ชัยเปรม

สารบัญ

หน้า	
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ณ
กิจกรรมประกาศ.....	ณ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1	บทนำ.....1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....1
	ขอบเขตของการวิจัย.....3
	ข้อจำกัดในการทำวิจัย.....3
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....3
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....4
2	ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....5
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....29
	สถานที่ศึกษา.....29
	กลุ่มตัวอย่าง.....29
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....30
	การสร้างเครื่องมือ.....30
	การตรวจสอบเครื่องมือ.....32
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....32
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....32
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....32
4	ผลการวิจัย.....33
5	อภิปรายผล สรุป และข้อเสนอแนะ.....61
	การอภิปรายผลการวิจัย.....61
	สรุปผลการวิจัย.....68
	ข้อเสนอแนะ.....68
	ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....69
	รายการอ้างอิง.....70
ภาคผนวก	
	ประวัติผู้เขียน.....83

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง.....	34
2	แสดงประวัติครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง.....	37
3	แสดงสภาพจิตใจและทัศนคติ.....	41
4	แสดงค่าสถิติจำนวน และค่าร้อยละของอัตมโนทัศน์ด้านต่างๆ.....	42
5	แสดงค่าสถิติจำนวน และค่าร้อยละของอัตมโนทัศน์ด้าน Core Morphologic Identity.....	42
6	แสดงค่าสถิติจำนวน และค่าร้อยละของอัตมโนทัศน์ด้าน Gender Role.....	43
7	แสดงค่าสถิติจำนวน และค่าร้อยละของอัตมโนทัศน์ด้าน Sexual Object Orientation.....	44
8	แสดงค่าสถิติจำนวนและค่าร้อยละของปัจจัยด้านสังคม	
8.1	แสดงค่าสถิติจำนวนและค่าร้อยละของสภาพแวดล้อมในครอบครัว.....	45
8.2	แสดงค่าสถิติจำนวนและค่าร้อยละของสภาพแวดล้อมนอกครอบครัว.....	51
9	แสดงค่าสถิติจำนวนและค่าร้อยละของอิทธิพลของสื่อมวลชน.....	52
10	แสดงค่าสถิติจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลในการแปลงเพศ.....	53